

2006

L i n g e s c h o u w

Uitgave van de Vereniging tot
Behoud van het Lingelandschap

L i n g e s c h o u w

L i n g e s c h o u w

L i n g e s c h o u w

L i n g e s c h o u w

Inhoudsopgave

		pagina
Van de voorzitter	Koos Kruit	1
Bestuursmutaties	Erik Boegborn	2
Financiën	Steven Vollenga	2
VBL steunt plannen Loswal en Lingehaven Heukelum	Alexandra Dietzsch	3
Stationsomgeving Geldermalsen	Pim Sauer	4
NL.C: De provincie zegt NEE	Erik Boegborn	5
'We zijn geen club van geitenharensokken figuren'	Dick Aanen	6
Lingeregels in een katholiek jasje	Sander Wegereef	7
Fietstocht door het Lingelandschap	Marcel van de Craats	8
Is het Lingelandschap alleedaags?	Frans de Bruijn	10
Toekomstbeeld van de Linge	A.R. Van Doorn	11
Website	Steven Vollenga	12
Wandeltocht door heerlijkheid Mariënwaardt	Marcel van de Craats	13
De Linge vertakt zich	Koos Kruit	14
Goede statuten steeds belangrijker	Pim Sauer	14
Twaalf eeuwen bewoning langs de Linge	W.A.G. Van Burgeler	15
De uitbreiding van de golfbaan in Spijk	Ruud Eikelenboom	16
Wat vinden wij van het Lingelandschap	Anja de Wit, Alexandra Dietzsch, Elisabeth Koch-Van der Spek	17
Lingeperspectief, Toekomst van het Lingelandschap	Marianne van Lidth de Jeude	18
Lingeperspectief	Linda van Tilborg	19
Algemene informatie		pag. 3 omslag

Actieve Ledenwerving

Koos Kruit

Door de jaren heen hebben wij een redelijk stabiel ledenbestand gehad en 650 tot 700 leden tot onze directe achterban kunnen rekenen. Uiteraard vertrekken er van tijd tot tijd leden doordat zij uit de streek verhuizen maar helaas ook door het ultieme vertrek. Nieuwe leden zijn vaak toevallig in contact gekomen met de VBL doordat zij bijvoorbeeld een stukje in de regionale krant lezen, onze website bezoeken of in het beste geval geworven door een (actief) lid van onze vereniging.

Binnen ons bestuur bestaat al langere tijd het gevoel dat wij het wervingsproces actiever en effectiever moeten organiseren. Wij gaan daarom -onder andere- onze website moderniseren, actueler maken en vooral onze leden beter informeren door een regelmatige nieuwsbrief. Parallel hieraan manifesteren wij ons meer in de regionale kranten en weekbladen door interviews en ingezonden stukken.

Wij roepen onze leden op om mee te werken aan onze actieve ledenwerving. Dit kan door actief mee te denken, met voorstellen te komen, of door zelf leden te werven die oog hebben voor het mooie, groene en kleinschalige leef- en woongebied in ons Lingelandschap.

Er zijn nog veel andere mogelijkheden, zoals bijvoorbeeld een stand van de VBL bij de bloesemtocht, VBL folders etc. Alle ideeën en actieve ondersteuning zijn van harte welkom.

Kortom - laten wij met elkaar er wat tijd en energie in steken om onze vereniging verder te versterken zodat ons draagvlak in ons gebied zich nog verder verstevigt en uitbreidt.

Het lidmaatschap kost slechts twaalf euro per jaar (dus een euro per maand). Dit zal haast nooit de drempel zijn om lid te worden. Actieve ledenwerving kan ons helpen meer leden te krijgen en te houden.

Van de voorzitter

april 2006, dertiende jaargang

Beste leden en donateurs,

*De Linge stroomt nu en zal ongetwijfeld in de toekomst ook blijven stromen. Op de vraag van mijn vrouw 'waar maken jullie je zo druk over?' was ik even stil. Mooie woorden zijn er genoeg maar – 'waarom doen wij dit allemaal?'. **Gewoon, omdat wij vinden dat wij in een prachtige, kleinschalige streek wonen die nog niet bedorven is door de oprukkende Randstad.** Dit willen wij zo houden. Als VBL trachten wij door goed onderbouwde argumenten de besluitvorming in het Lingengebied te beïnvloeden en waar nodig, een kritische stem te laten horen.*

Onze vereniging maakt zich sterk voor het behoud van het Lingelandschap waarbij de aspecten natuur, landschap en cultuurhistorie ons uitgangspunt zijn. Dit is ook de reden dat wij in september een groot project zijn gestart genaamd 'Lingevisie' waarin wij als VBL onze visie over het Lingengebied vanaf Tiel tot Gorinchem integraal vastleggen. In de komende ledenvergadering in mei zullen wij de contouren van deze visie presenteren. Dit geeft een solide basis om pro actief als VBL naar buiten te treden.

Terugkijkend op 2005 kunnen wij constateren dat wij als bestuur en ondersteunende vrijwilligers een druk en spannend jaar hebben gehad. Het zwaarste project was ongetwijfeld het NL.C waar wij, gebruikmakend van alle beschikbare democratische mogelijkheden, op een breed front (zowel lokaal, regionaal, provinciaal als een beetje landelijk) hebben geopereerd. Wij hebben vanaf het begin onze argumenten onderbouwd. Ook de argumenten van de voorstanders van het NL.C hebben wij op een objectieve wijze geanalyseerd en onze tegenargumentatie in het veld gezet. Het resultaat is gigantisch. In het nieuwe streekplan van de provincie Gelderland is er definitief geen plaats voor een groot NL.C bij Deil.

Een ander in het oog lopend project is ons verzet tegen het bouwen van woningen in het winterbed van de Linge ter financiering van de parkeergarage in de stationsomgeving van Geldermalsen. Het is een feit dat het gemeentebestuur in 2005 een voorstel hiervoor net voor de vergadering terugtrok. Uiteraard stopt het niet hiermee. In januari 2006 heeft de gemeenteraad met kleinst mogelijke meerderheid (10 – 9) voor het nieuwe plan gestemd. Dit is vreemd, omdat het nieuwe plan nauwelijks afwijkt van het plan dat eerder werd verworpen. Wij vinden dit van dusdanig principieel belang dat wij beargumenteerd en onderbouwd deze discussie zowel lokaal als op provinciaal niveau verder zullen voeren.

Dan te denken aan een scala van andere onderwerpen zoals de Koornwaard in Heukelum, de Oven in Asperen, de uitbreiding van de golfbaan in Spijk met een hotel, havenfront Heukelum, overleg met gemeentes, Staatsbosbeheer, provincie, GMF, Lingeplatform etc. U begrijpt dat wij als bestuur gezamenlijk veel tijd en energie in al deze onderwerpen gestopt hebben met als enig doel: de Linge als een groen, kleinschalig karakteristiek gebied te behouden en te beschermen.

Vanaf deze plaats bedank ik iedereen die zich heeft ingezet om onze doelstellingen te ondersteunen. Tevens roep ik iedereen op om actief leden te werven voor onze vereniging. Onze stem wordt nog meer gehoord als wij op een nog grotere achterban kunnen bouwen.

Koos Kruit
voorzitter

Bestuursmutaties

Erik Boegborn, secretaris

Ons bestuur is breed samengesteld en verzorgt naast algemene zaken ook de aansturing van lokale projecten. Dit is een uitstekende formule gebleken en daarom willen wij deze ook graag handhaven. Tijdens de afgelopen ledenvergadering in mei 2005 hebben een aantal mutaties plaatsgevonden in het bestuur. De heer F. van Straaten (Flip) trad af als voorzitter. Zijn functie is overgenomen door Koos Kruit die tot vorig jaar secretaris was.

Als nieuwe leden traden aan de heren P. Sauer (Pim) te Acquoy, D.J.W. van Herwaarden (Duco) te Heukelum, M. van de Craats (Marcel) te Deil en J.F. Boegborn (Erik) te Tricht. Erik heeft de secretarisfunctie van Koos overgenomen.

Tijdens de komende algemene vergadering neemt het bestuur afscheid van de dames W. Buurman (Wieneke) te Tricht en E.W. Koch-van der Spek (Elisabeth) te Geldermalsen.

Door de sterke groei van ons bestuur in 2005 is directe versterking nog niet nodig. Met z'n 10-en kunnen wij de algemene zaken en lopende projecten goed aan. Waar nodig doen wij een beroep op hulp van buiten het bestuur.

Financiën

Steven Vollenga, penningmeester

Het ledenbestand van onze vereniging is redelijk stabiel en varieert rond een gemiddelde van 650. Leden verhuizen naar elders, er overlijden er uiteraard ook en soms is de persoonlijke situatie dramatisch gewijzigd. De jaarlijkse aanwas vangt het natuurlijke verloop echter prima op. Het is wel jammer, dat er jaarlijks een aantal leden niet betaalt. En dan is de vraag hoe we daar mee omgaan. Binnen een sportvereniging bijvoorbeeld kun je niet-betalers de training of wedstrijden ontzeggen, maar bij een vereniging zoals de VBL gaat dat uiteraard niet. Nu is het zo, dat niet iedereen die niet betaalt onwillig is. Zeker niet, want de acceptgiro kan zoekraken, men meent al betaald te hebben enzovoorts. De penningmeester is wat dat betreft ook niet zonder zonde. Meestal sturen we tweemaal een aanmaning. Soms blijkt dan iemand verhuisd te zijn en verder onvindbaar. De anderen gaan op de lijst. Soms betalen ze toch nog in het nieuwe jaar. Doen ze dat niet dan worden ze uit de ledenlijst gehaald. Het blijkt soms, dat enkelen het volgende jaar wel betalen en de daar op volgende jaren ook. Nu is het doel van dit relaas niet dat u gaat besparen op de contributie van de VBL, maar ik vond het wel aardig om eens te laten weten, dat ik regelmatig verbaasd ben wat er allemaal kan gebeuren. Soms zijn er ook spontane betalers. Perfecte betrokkenheid, maar voor de penningmeester is dat pas echt lastig, want dan is er nog geen contributietaal klaar. Ja, ik weet dat het nooit goed is, maar heimelijk ben ik er wel blij mee.

De financiële positie van de vereniging is in orde en gezond te noemen. Dat oordeel is niet aan de penningmeester alleen, want de kascommissie controleert de boekhouding en de redelijkheid van de uitgaven. De kascommissie doet verslag aan de Algemene Leden Vergadering, die dan de penningmeester décharge kan verlenen. Leuk woord trouwens. Het is Frans voor ontlasting, of nog erger ontlasting. Blij dat het Franse woord wordt gebruikt. Maar décharge wil natuurlijk gewoon zeggen dat de ALV de last van het bijhouden van de boeken van de penningmeester afneemt en dat hij gevrijwaard is van de aansprakelijkheid voor centen in dat boekjaar. Die centen worden overigens niet door de penningmeester zelf uitgegeven. Hij betaalt ze meestal wel, maar dat is niet hetzelfde. De meeste kosten en uitgaven betreffen projecten waar nu eenmaal geld voor nodig is. Soms zijn het juridische kosten, maar er worden bijvoorbeeld ook kosten gemaakt voor het bijwonen van bijeenkomsten en vergaderingen, die soms ver weg gehouden worden. Een volledige verantwoording wordt aan de kascommissie gegeven en een verslag aan de ALV. Gelukkig zijn er op de ALV regelmatig vragen en opmerkingen ten aanzien van budgetten en verantwoording. Zo hoort het ook en het bestuur en dus de vereniging doet er zijn voordeel mee. U komt toch ook?

VBL steunt plannen Loswal en Linge haven Heukelum

Alexandra Dietzsch

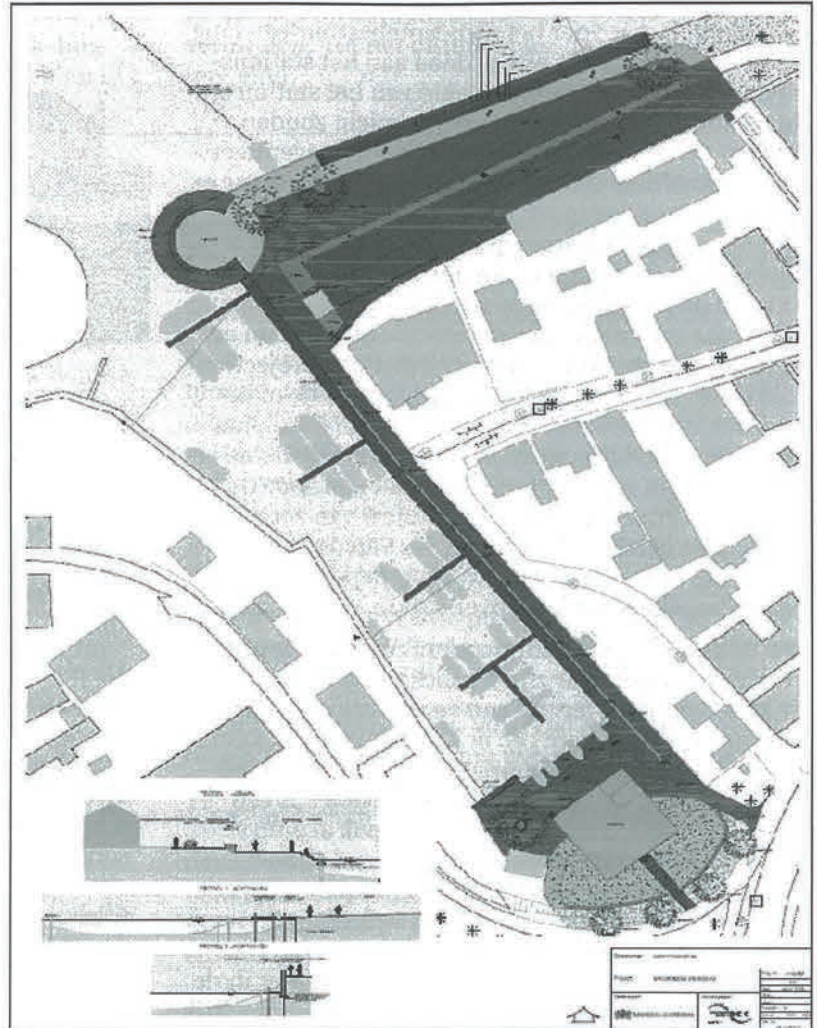
Het aanzien van Heukelum vanaf de Linge krijgt binnenkort een opknapbeurt. Dat zien wij als Vereniging tot Behoud van het Lingelandchap positief tegemoet. Wij hebben het over de vergevorderde plannen van de gemeente Lingewaal om de loswal en de haven opnieuw in te richten.

Als lid van de klankbordgroep heeft onze vereniging de totstandkoming van deze plannen kunnen volgen en beïnvloeden. Vanaf januari 2005 zijn tijdens meerdere bijeenkomsten de plannen besproken, gewijzigd en teruggekoppeld. Wij kijken terug op een zeer constructieve en positieve samenwerking met de gemeente, de ontwerpers en de leden van de klankbordgroep.

Aanvankelijk waren er voor de drie gebieden, de loswal, de haven en Galgenwaard elk drie scenario's bedacht, waaruit uiteindelijk één totaalplan is gevormd. Als Vereniging tot het Behoud van het Lingelandchap benaderen wij deze opgave vanuit het landschapsbeeld. Hierbij staat kleinschaligheid en zorgvuldige inpassing met de nadruk op de natuur altijd weer centraal. Van meet af aan was duidelijk dat de ontwerpers en de gemeente deze beginselen met ons deelden. Dat gaf ruimte om vanuit een gezamenlijke grondhouding de ontwerpen te optimaliseren daar waar wij van mening verschilden.

Zo was in de eerste ontwerpen de loswal als een park met veel bomen en groen voorgesteld. In gezamenlijk overleg is het een bestraat plein met schaars groen geworden. Iets, dat volgens ons zowel in het landschap als ook historisch gezien juist op deze ooit bedrijvige plek in Heukelum op zijn plaats is. Het herinnert aan de activiteiten van laden en lossen, de loswal is herkenbaar. Een discussiepunt is nog het aantal parkeerplaatsen op de loswal. Omwonenden willen meer parkeerplaatsen en de gemeente onderzoekt dit.

Ten tweede zal de haven De Wiel worden aangepakt. De verbreding van de haven en de aanleg van de kademuur met wandelpad zien wij als een verbetering voor bewoners en recreanten. De bestaande loods

zou vervangen worden door twee woningen met daaronder een ruimte ten behoeve voor de havenactiviteiten.

Ten derde was de Galgenwaard integraal onderdeel van de plannen zoals die in de klankbordgroep besproken werden. Ook hiervoor gold, dat de voorgestelde ingrepen uitstekend in het landschap zouden passen en zelfs de natuurontwikkeling zouden versterken. Op dit moment blijkt dat dit gedeelte geheel buiten de invloedssfeer van de gemeente ligt en het recreatieschap deze plannen voorlopig niet oppakt. Wij hopen dan maar dat deze in een later stadium nog worden waargemaakt.

Als Vereniging tot Behoud van het Lingelandchap ondersteunen wij de plannen en hopen dat er nog dit jaar een begin mee gemaakt kan worden.

Stationsomgeving Geldermalsen

Pim Sauer

Het project Stationsomgeving Geldermalsen loopt al vele jaren. Het is voor het gemeentebestuur een lang gekoesterde wens om wat te doen aan het stationsplein. Vooral de toegankelijkheid van het station en de sociale veiligheid op het stationsplein zouden moeten verbeteren, zo vond men medio negentiger jaren. Inmiddels zijn we ruim 10 jaar verder maar er is nog niet veel gebeurd.

Plannen zijn er overigens genoeg gemaakt in de afgelopen jaren, veel plannen en ook hele dure plannen. Er werd door de gemeente voor de stationsomgeving een heuse internationale architect ingehuurd en er werd een overeenkomst gesloten met een projectontwikkelaar. Deze laatste kocht de grond in de uiterwaarden rond het station en van het een kwam het ander. Wat oorspronkelijk een betrekkelijk kleine ingreep zou zijn geweest groeide uit tot een voor Geldermalsen enorm project. Een project van zodanige omvang en schaal dat de bewoners van de stationsomgeving er massaal tegen te hoop liepen en de politiek er hopeloos verdeeld over raakte.

Wat is de gemeente dan van plan? Wel gaat u maar even zitten want daar zijn we niet zomaar mee klaar. Er komt een transferium aan de westzijde van het station (de Deilse kant) en er komen daar ook kantoren. Verder wordt het busstation verhuisd naar de westzijde. Aan de oostzijde komt er eveneens een parkeergarage op de plaats waar nu ook al auto's staan. Daarbovenop komt een vloer op de hoogte van de dijk en daarop moet een geheel nieuw stationsplein verrijzen met een Regionaal Opleiding Centrum, een Zorghotel en met diverse kantoren. Dat kost allemaal heel veel geld en daarom moet er in de uiterwaard van de Linge ook nog een nieuwbouwwijk verrijzen met dure woningen om het financiële plaatje sluitend te maken.

Is dat allemaal nodig om de oorspronkelijke doelstellingen te halen denkt u? De VBL denkt van niet. Sterker nog, de oorspronkelijke doelstellingen worden er niét mee gehaald, terwijl er wel een belangrijk stuk van het Lingelandschap moet worden opgeofferd. Sinds een aantal jaren staat het project Stationsomgeving daarom hoog op onze prioriteitenlijst en we hebben er hard aan gewerkt om de gemeente op andere gedachten te brengen. Onze vereniging is vóór het verbeteren van de stationsomgeving van Geldermalsen maar tégen grootschalige verstedelijking en tégen het volbouwen van de Linge-uiterwaard. We hebben inmiddels mogen merken dat wij niet de enigen zijn die daar zo over denken. Over belangstelling van burgers, andere belangengroepen en media voor dit project hebben we beslist niet te klagen en de reden is duidelijk; de mensen maken zich grote zorgen.

De gemeente is inmiddels goed bekend met onze bezwaren:

- Het plangebied ligt in het laatste groene stuk tussen Geldermalsen en het dorpje Tricht. Volbouwen van de Linge-uiterwaard betekent dat een belangrijk stuk cultuurlandschap zal verdwijnen en dat het karakter van Tricht, met zijn bijzondere dorpsgezicht, wordt aangetast.
- De uiterwaard heeft een belangrijke functie voor de berging van water bij hoge afvoeren. Daarom is door de regering aangegeven dat bouwen in uiterwaarden niet meer mag. Geldermalsen trekt zich daar echter niets van aan en ontwikkelt een groot-schalig stationsplein met een parkeergarage, een zorgcentrum, een opleidingscentrum, kantoren én een complete nieuwbouwwijk in de Linge-uiterwaard. Jawel, ook het nieuwe stationsplein ligt in de uiterwaarden, dat kun je goed zien als je naar de eigenlijke loop van de dijk kijkt.
- Het plan voor de Stationsomgeving ligt midden in een gebied dat is aangewezen in de nationale Nota Belvédère. Deze Nota is ervoor om belangrijke cultuurhistorische waarden in ons land te beschermen. Ligging in zo'n gebied betekent dat behoud en ontwikkeling van cultuurhistorische waarden leidend moeten bij nieuwe ontwikkelingen. Het voorliggende plan doet dat absoluut niet en is dan ook volledig in strijd met dit principe.
- De invulling van het stationsplein aan de oostzijde is zeer massaal en niet passend bij het karakter van de gemeente Geldermalsen. De bestaande bebouwing langs de Genteldijk valt volledig in het niet naast de geplande nieuwe bebouwing. Dit wordt door de gemeente met dure driedimensionale presentaties zoveel mogelijk verdoezeld. Je kunt echter heel eenvoudig zelf de proef op de som nemen door op de plattegrond eens te tellen hoe vaak het allergrootste huis dat nu langs de dijk staat in de nieuw geplande bebouwing past.

Op 31 januari jongstleden is de gemeenteraad ondanks alle bezwaren van omwonenden en belangengroepen akkoord gegaan met de plannen. Weliswaar met de kleinst mogelijke meerderheid, maar de goedkeuring van de raad is daarmee een feit geworden. De gemeente gaat nu verder met de ontwikkeling. Wij zijn daar als VBL niet blij mee want het plan in

deze vorm beschouwen wij als een historische vergissing. Dat betekent echter niet dat we bij de pakken neer zullen gaan zitten. De strijd gaat door en we zullen blijven proberen om dit de negatieve effecten van dit project op het Lingelandschap zoveel mogelijk te vermijden. Tot het bittere eind? Jazeker, tot het bittere eind.

NL.C: De provincie zegt 'NEE'

Erik Boegborn

Medio 2005 hebben de gemeente Geldermalsen en projectontwikkelaar MAB hun gezamenlijke plannen voor het NL.C opgegeven. De provincie Gelderland wilde het verzoek van de gemeente niet honoreren om in het streekplan de daarvoor benodigde ruimte te reserveren.

De VBL heeft zich vanaf het bekend worden van de plannen ingezet tegen de komst van het NL.C in Deil.

Uiteraard is onze vereniging blij met het besluit van Provinciale Staten. Ons Lingelandschap is niet geschikt voor een megaplan, goed voor 11 miljoen bezoekers per jaar. Niet alleen vanwege het ruimtebeslag, maar vooral vanwege de te verwachten uitstraling op de wijde omgeving.

De vergroting van de verkeersintensiteit op de A2 en A15, het sluipverkeer, verdubbeling van de beroepsbevolking van Geldermalsen met alle gevolgen daarvan (zoals extra woningbouw), tasten het kleinschalige karakter van ons landschap veel te sterk aan en dat vinden wij onaanvaardbaar.

Belangrijke 'speler' in de strijd tegen het NL.C is de 'Werkgroep NL.C' geweest, die in het najaar van 2004 is opgericht door verontruste streekgenoten en de strijd heeft aangeboden met de gemeente en projectontwikkelaar MAB.

Wij hebben als vereniging de 'Werkgroep NL.C.' van harte ondersteund, waarbij wij ons vooral tot de landschappelijke aspecten van het project beperkten.

B&W van de gemeente Geldermalsen waren de promotors, maar de meningen in de raad liepen sterk uiteen. De gemeenteraad ging weliswaar akkoord met het verzoek aan de provincie om aanpassing van het streekplan, maar verbond daaraan wel de voorwaarde dat in de regio voldoende steun voor de plannen moest komen. Terwijl de regio op dat moment in meerderheid tegenstander was.

Door het besluit van de provincie heeft MAB zich teruggetrokken van verdere uitwerking van de plannen op de locatie bij Deil.

Geen NL.C dus bij Deil. Maar dat betekent niet dat de agrarische bestemming van het gebied voor altijd gewaarborgd blijft. De Vereniging tot behoud van het Lingelandschap blijft alert op nieuwe plannen.

Onze vereniging wil graag een positieve inbreng hebben bij nieuwe plannen en hoopt daarom in een vroegtijdig stadium als volwaardige partij in de discussies betrokken te worden.

Op deze plaats was het NL.C gepland

'We zijn geen club van geitenharensokken figuren'

Koos Kruit nieuwe voorzitter ideële Vereniging tot Behoud van het Lingelandschap
artikel integraal overgenomen uit Kontakt, editie Leerdam, woensdag 4 januari 2006

door Dick Aanen

Heukelum-Geen schreeuwerige protestacties of ander verbaal geweld. En eigenlijk ook maar heel zelden een bezwaarschrift. De Vereniging tot Behoud van het Lingelandschap (VBL) kiest voor gedegen studies, steekhoudende argumenten en vlijmscherpe analyses.

"We zijn niet zomaar een club die maar wat roept", benadrukt Heukelumer Koos Kruit, de nieuwe voorzitter van de vereniging. "We slagen er steeds weer in heel gericht invloed uit te oefenen: door op het juiste moment en op het juiste niveau te reageren op ongewenste ontwikkelingen."

Pittig jaar

Kruit, opvolger van Flip van Straaten, omschrijft 2005 als een pittig jaar. Niet zo gek, want de strijd tegen de komst van het Leisure Centrum bij Deil eiste alle aandacht op van het bestuur. Een strijd, die uiteindelijk met succes werd afgerond. Eind juni zetten Provinciale Staten van Gelderland een streep door de plannen van de gemeente Geldermalsen en projectontwikkelaar MAB.

Het NL.C, zoals de officiële benaming luidt, verdeelde de streek lange tijd behoorlijk. De VBL had vanaf het begin een aantal sterke argumenten: de open ruimte mag niet zomaar klakkeloos worden volgebouwd, grote weidewinkels zijn ongewenst, besluitvorming over zo'n groot project moet plaatsvinden op nationaal niveau en de economische onderbouwing is zwak.

Monsterverbond

Kruit: "Onze vereniging heeft bij dit onderwerp niet geschroomd om een monsterverbond aan te gaan met Milieudefensie. Dat zouden we normaal gesproken nooit doen, om dat we de methoden van deze stichting veel te agressief vinden. Met dat monsterverbond was het college van burgemeester en wethouders van Geldermalsen overigens niet zo blij. Maar dat zijn nu eenmaal onze democratische mogelijkheden, waar we optimaal gebruik van hebben gemaakt. In een stuk van vijf pagina's aan Provinciale Staten hebben we onze argumenten naar voren gebracht. Daarin hebben wij niet alleen tegenargumenten genoemd, maar ook ge-

probeerd om ons te verplaatsen in het denken van de voorstanders. We hebben getracht het probleem zo zakelijk mogelijk te benaderen. Met burgemeester Van Schaijk heb ik een 'agree to disagree'-afpraak gemaakt: laten we het nu eens worden over de onderwerpen waarover we het niet eens zijn. En met zo'n zakelijke benadering kom je heel ver."

Successen

Eerder boekte de Vereniging tot Behoud van het Lingelandschap succes in haar strijd tegen de bouw van zo'n honderd woningen op het industrieterrein De Koornwaard in Heukelum. In de beginjaren van de VBL werd uitbreiding van industriegebied Deil II tegengehouden. De VBL heeft via bezwaarschriften ook weten te bereiken dat geplande industrie-uitbreiding in natuur- en landschapsgebieden in Gorinchem, Leerdam en Tiel beperkt kon blijven.

De VBL wordt serieus genomen. Kruit: We zijn niet alleen defensief, maar steeds vaker actief en pro-actief. Daardoor zijn we veel beter in staat om anderen te overtuigen. Soms lukt het en soms lukt het niet. We praten mee in een adviesgroep over industrieterrein De Oven in Asperen. Daar hebben we met succes het belang van de oeverlanden naar voren weten te brengen."

De landinrichting is een paar jaar geleden afgeblazen. Daarvoor in de plaats is er nu een Lingeplatform, waar diverse partijen op basis van gelijkwaardigheid om de tafel zaten. Een constructief overleg, volgens Kruit: "Een probleem vind ik nog wel dat te veel organisaties zich bezighouden met de Linge. Het zou een groot goed zijn als er een overstijgende organisatie zou zijn, die de Linge als één integraal geheel zou zien. In het Rivierengebied wordt met jaloezie gekeken naar de Alblasserwaard/Vijfheerenlanden waar al jarenlang een landschapscoördinator actief is. Dat zou voor ons gebied ook ideaal zijn."

Bedreigingen

Toch blijven er steeds weer bedreigingen voor het unieke stroomgebied van de Linge. De zeldzame schoonheid van het riviertje is kwetsbaar. De vereniging moet steeds attent blijven op dreigende verloe-

dering, oprukkende verstedelijking en aantasting van het prachtige Lingelandschap.

Men keert zich tegen uitbreiding van golfclub De Lingewaalsche met een hotel. We zien verder dat Tiel naar het westen wil uitbreiden. Daar moeten we heel alert op zijn. Voordat je het weet slibt het hele gebied langs de A15 dicht. We moeten waken voor Amerikaanse toestanden, met her en der verspreid bedrijventerreinen. Ook de massarecreatie op de Linge is zo'n punt. Als je niet bij de les bent, is het hier ook filevaren. Net zoals dat nu al gebeurt op de Vecht. Dat willen we niet. De vereniging heeft nu afspraken kunnen maken met de Recreatiemaatschappijen en met de kanoverhuurbedrijven. Het kanoveren begon een beetje uit de hand te lopen. Je zag soms grote groepen jongeren, die met kratten bier de Linge afzakten. Dat geeft veel overlast. Het is heel goed dat er nu richtlijnen zijn.

Kennis van zaken

Het VBL-bestuur vormt een goede combinatie van kennis en kunde. Kruit: Er zijn mensen in die hier wonen en op z'n minst kennis hebben van hun woongebied. Daarnaast hebben ze nog eens hun eigen vakgebied. Dat is heel nuttig, vooral als het gaat om juridische procedures. We zijn geen natuurfreaks en geitenharensokken figuren. We zijn gewoon mensen die ons vanuit een visie sterk maken voor het belang van dit mooie stukje Benedenlinge."

De vereniging heeft door zes studenten van de Hogeschool Larenstein laten inventariseren wat er allemaal speelt rond de Linge. Dit vormt de basis voor het bestuur om haar visie over de Linge te actualiseren. De resultaten worden in mei in de algemene ledenvergadering gepresenteerd. Daarna worden de gemeenten en diverse instanties in de regio geïnformeerd. "Bij heel veel onderwerpen is het belangrijk dat er nu eindelijk iets gebeurt. Er wordt al zo lang gesproken. Als je niet oppast ben je 10 jaar verder en is er nog steeds niks tot stand gekomen. Onze vereniging is wat dat betreft nogal actiegericht. We streven niet alleen naar behoud. We willen ook iets opbouwen met respect voor de natuur en de cultuurhistorie."

Zakelijke kennis voor ideële doeleinden

Koos Kruit werkte tot voor enkele jaren als senior-manager bij het internationale chemieconcern ICI, waar hij binnen West-Europa verantwoordelijk was voor financiën, fiscaliteit en automatisering. Hij gebruikt nu zijn zakelijke kennis voor ideële doelen. Hij is ook lid van de Raad van Toezicht van Het Gelders Landschap en Kasteelen en voorzitter van de Raad van Advies van de Gelderse Milieufederatie. Daarnaast wordt zijn kennis als ervaren senior-manager nog vaak ingezet voor gerichte gerichte hulp aan midden- en klein-

bedrijven in ontwikkelingslanden. "Omdat ik de zakelijke wereld goed ken denk ik ook dat ik beter kan omgaan met heel veel van dit soort onderwerpen. Het is immers toch vaak een botsing van belangen. Ik ben me steeds bewust van het feit dat elk verhaal twee kanten heeft. Daardoor is het ook veel makkelijker om de dialoog aan te kunnen gaan. Ik snap ook heel goed dat je argumenten moet gebruiken, maar dat er soms ook emoties kunnen meespelen."

Lingeregels in een katholiek jasje

Sander Wegereef

archivaris-bibliothecaris Regionaal Archief Rivierenland

De rivier de Linge is met een lengte van honderd kilometer de langste geheel op Nederlands grondgebied liggende rivier. De naam Linge is dan ook een verbastering van 'Lenge', dat in het middelnederlands 'het lange water' betekent. De rivier, die ontspringt bij het Pannerdensch Kanaal en bij Gorinchem in de Merwede uitmondt, was van oudsher belangrijk voor de handel. De Romeinen maakten al gebruik van de rivier, als doorvaarroute op weg naar hun toenmalige handelssteden als Keulen, Nijmegen, Utrecht en Leiden. Tot in de Middeleeuwen was de Linge een druk bevaren handelsrivier, waarop ook tol werd geheven. Via een zijtak, de huidige Doo-de Linge, konden handelaren Tiel bereiken. Langs de stadsgracht in Tiel zijn nog restanten van de onderaardse gewelven te zien waar de koopwaar werd afgezet.

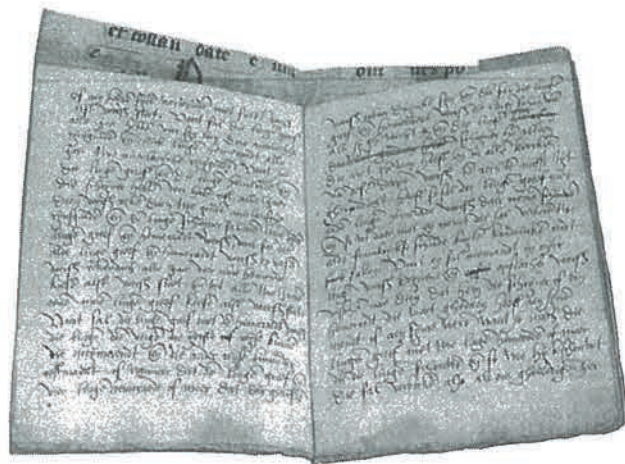
Natuurlijk was de Linge niet alleen belangrijk voor de handel; ook voor de afwatering van overtollig water was de rivier van groot belang. Omdat de Linge door het laagste deel van het rivierengebied stroomt en via (afwaterings)kanalen in verbinding stond met de grote rivieren Rijn en Waal, werd de waterstand in de Linge sterk beïnvloed door deze rivieren. Men had dus regelmatig last van waterfloeden, zeker in de tijd dat de Linge nog niet bedijkt was. Deze overlast had men niet alleen in het Gelderse rivierengebied, maar ook in het lager gelegen Holland, waar de rivier ook gedeeltelijk doorheen stroomde. In 1358 werd daarom langs de grens tussen Holland en Gelre de Diefdijk aangelegd, die Holland moest beschermen tegen overtollig water uit Gelre.

De organisatie van het water- en dijkbeheer in het rivierengebied was pas in het begin van de 14^e eeuw op gang gekomen. In 1327 kreeg de Tielerswaard van de Hertog Arnold II van Gelre een dijkbrief, waarin de afspraken over de organisatie van de waterstaatszorg waren vastgelegd. Ook stonden in die dijkbrief voorschriften voor het onderhouden en schouwen van de dijkvakken. Wie niet aan die onderhoudsplicht kon of wilde voldoen, werd daarvoor zwaar gestraft.

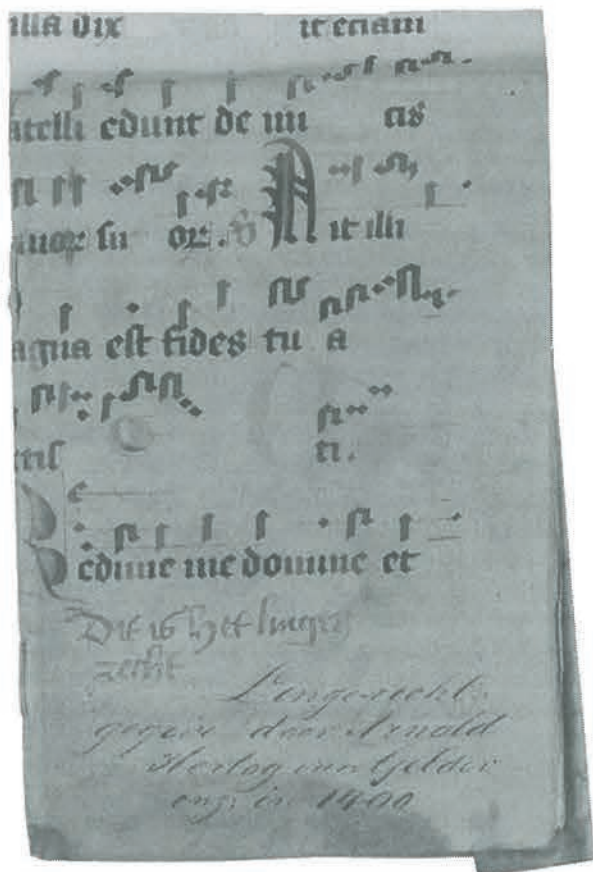
Niet alleen het beheer van de dijken moest worden geregeld, ook dat van een goede doorstroming van de rivier. Vanwege het grote belang van de Linge was het noodzakelijk dat er goed onderhoud plaatsvond. In 1438 kregen de polderbesturen langs de Linge van Hertog Arnold van Gelre in een Lingebrief het recht (en de plicht) op het graven in en vegen van de rivier. In de brief stonden de voorwaarden vermeld waaraan het onderhoud en de schouw moesten voldoen. De rivier werd in 'blokken' verdeeld en vanuit de besturen van de polders en ambten langs de Linge wer-

den 15 of 16 Lingestoelen samengesteld; besturen die zich bezighielden met het onderhoud en de schouw van de betreffende blokken Lingewater. De geërfden (de landeigenaren) van de polders langs de Linge, legden tussen 1456 en 1459 onderlinge afspraken vast over het onderhoud aan de rivier. Het is voor te stellen dat het handhaven van de regels moeilijk was, vooral omdat er zoveel verschillende besturen bij betrokken waren. Toch hebben deze regels voor het Lingebeheer tot ver in de 19^e eeuw gegolden. Pas in 1881 werd het Waterschap van de Linge-uitwatering opgericht. Een dergelijke originele Lingebrief, een oorkonde uit 1438, met het zegel van de hertog, bevindt zich in het Gelders Archief in Arnhem. Zo'n perkamenten document was ook toen natuurlijk niet echt handig in het dagelijks gebruik. Vandaar dat de tekst vaak werd overgeschreven. Er zijn verschillende afschriften (kopieën) van de brief bekend. In het archief van de Hoge Dijkstoel van de Tielerswaard (1556-1837) is onder inventarisnummer 1226 een afschrift uit de 17^e eeuw terug te vinden. Het is duidelijk te zien dat dit een werkexemplaar is geweest voor de toenmalige dijkstoel. De tekst is overgeschreven van de originele brief, maar bevat vele doorhalingen en verschrijvingen. Een vergelijking met de oorspronkelijke tekst leert ook dat de schrijver hier en daar een eigen interpretatie aan de tekst heeft gegeven. Dit exemplaar is een hanteerbaar boekwerkje op 'zakformaat'. Het is niet ondenkbaar dat het door de Lingegraaf werd meegenomen tijdens de schouw. Wat dit document zo bijzonder maakt, is de omslag. Dit is namelijk een perkamenten pagina uit een misaal; een katholiek gezangenboek, dat vermoedelijk door ijverige monniken is gekalligrafeerd.

Tegenwoordig zal het 'hergebruiken' van een dergelijk religieus document worden gezien als heiligschennis, maar men moet bedenken dat perkament

in die tijd kostbaar materiaal was. Vaak werd het dus 'afgekrabd' en van nieuwe tekst voorzien. In dit geval heeft men die moeite niet genomen. Wel is de omslag

voorzien van de handgeschreven tekst "Linge-recht gegeven door Arnold Hertog van Gelder enz. in 1400".

Er zijn meer documenten met een dergelijke 'omslagen' bekend. Vandaag de dag zijn zelfs nog lampenkappen te vinden die gemaakt zijn van oude perkamenten documenten. Perkament werd gemaakt van dierenhuid en was ontzettend sterk materiaal. Dat zal ook de reden zijn geweest dat deze belangrijke regels voor het Lingebeheer zijn verpakt in een perkamenten omslag.

Opmerkelijk is wel dat aan de binnenzijde van de achteromslag van het boekwerkje een rekensommetje staat. Dat is er waarschijnlijk vluchtig door iemand op gekrabbeld. Dat maakt nieuwsgierig: waarom doet iemand dat op zo'n belangrijk stuk? En wat was het doel van het sommetje? Dat zijn vragen waar we nu alleen nog maar naar kunnen gissen. Maar het zijn juist dit soort kleine raadsels die een stukje van het menselijke verhaal achter dergelijke officiële archiefstukken laten zien.

De archieven van het Waterschap Rivierenland zijn gedeeltelijk in beheer bij het Regionaal Archief Rivierenland in Tiel. Het betreft hier de archieven van de voormalige Polderdistricten Tielerwaard, Lek en Linge en de Over- en Nederbetuwe en hun rechtsvoorgangers. Omdat deze archieven extern staan opgeslagen, zijn ze alleen op afspraak in te zien. Voor meer informatie kunt u terecht op www.regionaalarchiefrivierenland.nl of telefonisch op 0344-612230.

Fietstocht door het Lingelandchap

Marcel van de Craats

Geboren en getogen in Rivierenland. Het mooie landschap met de grote rivieren Rijn, Waal en Maas. De velden, dijken en uiterwaarden: prachtig. Het is heerlijk om in de Betuwe te leven.

Door Deil ligt een bewegwijzerde fietsroute. De "Lingeroute" volgt de Linge vanaf Geldermalsen globaal via de zuidelijke Lingedijk naar Rumpt, Asperen en Spijk. Daar is in het zomerseizoen een veerpontje dat je de Linge overzet (omfietsen via de brug in Gorinchem kan ook). Vervolgens gaat de route via de noordelijke Lingedijk door Arkel, Kedichem, Leerdam, Rhenoy en Beesd weer naar Geldermalsen.

Vooraf toerfietsers maken in het bloesemseizoen de geurende en kleurige tocht langs de oevers. Zelf trap ik ook menig kilometer weg door ons Rivierenland. Met de racefiets eerst tegen de wind en vervolgens via een omweg terug naar Deil. Vanaf de Lingedijk

heb je meestal goed zicht op het landschap en de rivier en daar gaat het bij mij ook om: kijken.

Langs de Linge in Deil begint vaak het plezier van het waarnemen, nijlganzen en een aalscholver in het water en een groene specht boven de knotwilgen aan de overkant. Verderop het silhouet van de Vlinder, de markante korenmolens van Deil. Even later passeer ik de brink van Enspijk en duik ik onder de A2 door naar Rumpt. Na de bocht even flink aanzetten om het tempo hoog te houden, het fietspad stijgt hier licht. De hartslag zit op dat punt op 145 per minuut en dat is mooi voor de training.

Altijd leuk om langs de Linge in Rumpt te fietsen. Als de sloepen in Rumpt uitvaren is dat een feestelijk gezicht. De vlaggen met de lelies geven het dorp een vrolijk aanzicht.

Tussen Rumpt en Gellicum meandert de Linge flink en via de dijk is het meer dan twee keer zover als binnendoor. Ik houd de dijk aan en speur vol verwachting de uiterwaarden af op zoek naar de koning van de weidevogels: de grutto. Wel gehoord maar nog niet gezien. Even later ter hoogte van "Huis te Rumpt", zie ik toch twee grutto's in het half hoge graslanden. Net naast het struweel waarin het veldkruis staat met het wapen van het geslacht Van Scherpenzeel (wapen van Rumpt).

Met een hartslag van 150 pedaleer ik door Gellicum en bij het Fort Nieuwesteeg zie ik in het water een koppeltje zomertalingen dobberen. In Asperen is het net Parijs – Roubaix. Daar dokker ik door de Voorstraat met de smalle banden over de kasseien. Leerdam laat ik rechts liggen en via het smalle dijkje kom ik achter het kasteel van Heukelum langs.

In Heukelum krijg ik weer enkele stroken kasseien voor de wielen. Mooi dorp, Heukelum. Verderop gaat de route over een gravelpad. Dat is een risico. Als ik lek rij, kost dat veel tijd. Later op de dijk kijk ik uit over een groot stuk water met veel riet en wilgen. Dit stuk Linge is iedere keer weer een lust voor het oog. Van horen zeggen broeden hier in dit stukje natuur zwarte sterns en roerdompen. Dit voorjaar heb ik een roerdomp op m'n "waarneemverlanglijst" staan. Bij Spijk ga ik niet met het veer, maar pak nog een paar kilometer extra tegen de inmiddels aangetrokken wind en draai vervolgens van de wind af richting oost. Op de dijk kun je met een lekker windje in de rug soms meer dan 40 km per uur rijden. Toch blijf

ik aan beide zijden van de dijk waarnemen en prompt duikt er dan weer een gevederde vriend op boven het water. In een flits verschijnt hij: de koningsvisser zoals de Britten hem noemen. Hier heet hij de ijsvogel. Hij heeft een ijsblauwe kleur vandaar de naam. De laatste jaren gaat het goed met de soort. De winters zijn gelukkig zacht. Tijdens een strenge winter wordt de soort gedecimeerd. Het oppervlakte-water is dan immers bevroren en de vogels leven alleen van vis.

De hartslag nadert inmiddels de 160. Uitkijken geblazen, door de neus in- en door de mond uitademen en even herstellen. Met wind in de rug is het fietsen een stuk aangenamer. In een boomkruin een buizerd en over het water de eerste boerenzwaluwen. Even door de binnenstad van Leerdam en dan weer de dijk op richting Rhenoy. Opeens duikt er een vlaamse gaai uit een conifeerhaag op en landt op een appelboom. Achter me hoor ik nog de markante roep van de schreëkest. Voorbij restaurant "Rust Wat" zet ik weer aan als ik de Lingedijk af ga en parallel langs de spoorbaan naar de "Heerlijkheid Mariënwaerd" fiets. Dat is niet volgens de route, die gaat door Beesd. Op de Appeldijk tussen Beesd en Tricht kijk ik uit op het landgoed de "Noorderhoek" een prachtig stukje Lingelandschap. Tijdens een vroege voorjaarswandeling over dit landgoed zag ik in een weiland waar normaal de blonde d'aguitaine runderen grazen een volwassen reebok lopen. Nadat de bok ons in de smiezen had, sprong hij over de heining en verdween uit het zicht. Na het gezellige dijkje van Tricht ga ik de Linge over en via de Tunnelweg in Geldermalsen trek ik in het Deilse Veld mijn eindsprint en rij rustig via de Boonakkerweg naar Deil.

De Linge vanaf Tricht gezien

Is het Lingeland alledaags ?

Frans de Bruijn

'oud' wethouder van de gemeente Lingewaal

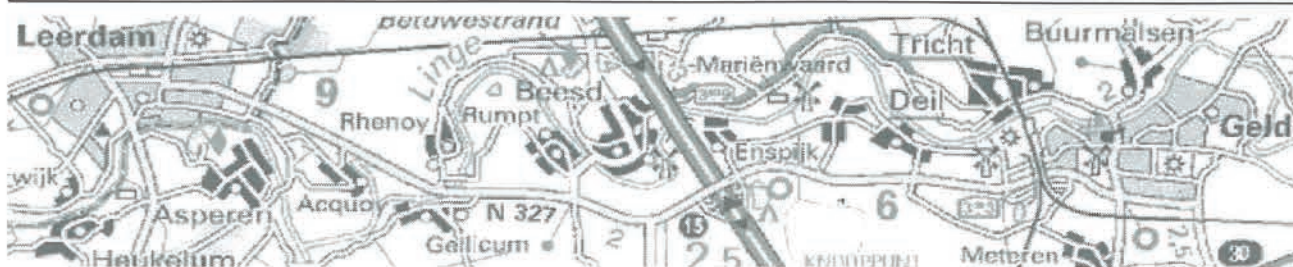
Nogal wat karakteristieke landschappen in Nederland, dus ook in Gelderland, verdwijnen en/of veranderen. Dat valt met name op als je enige tijd ergens, in een bepaalde streek, niet bent geweest. Fietsend en rondkijkend denk je dan; dat zag er de vorige keer anders uit, nu staat er een huis, loods of heeft het landschap anderszins vorm gekregen. Door grote oorzaken als industrialisatie, woonbehoefte, maar ook door de ruilverkaveling in de jaren 50 en door kleinere ontwikkelingen via ruimtelijke plannen is ons landschap in beweging. Kortom, er treedt al decennialang vervlakking van de openbare ruimte op. Toch streven overheden, ook de gemeente Lingewaal, naar herkenbare, aantrekkelijke en afwisselende landschappen. Als voormalig wethouder van Lingewaal wist ik mij daarbij gesteund door bijvoorbeeld de Vereniging tot Behoud van het Lingeland. Maar ook door Gedeputeerde Staten van Gelderland. GS hebben hun visie rond de landschappen neergezet in de Gelderse Nota Landschap. De nota bevat een overzicht van de beschrijvingen van de verschillende Gelderse landschappen en hun kansen en bedreigingen. Met deze nota kunnen andere overheden, maatschappelijke organisaties en private personen inspiratie opdoen als zij plannen maken die invloed kunnen hebben op het landschap.

De provincie zal de nota ook in haar eigen plannen laten doorwerken. Voor delen van Gelderland zijn in het streekplan al de uitgangspunten opgenomen voor de instandhouding en versterking van het streekeigen karakter en het cultuurhistorisch erfgoed. Dat geldt voor het plateau van Winterswijk, de Graafschap en de Randmeerkust.

GS willen nu voor heel Gelderland een visie met uitgangspunten opstellen, dus ook voor de meer "alledaagse" landschappen, zoals het middengebied van de Achterhoek, het midden van de Gelderse Vallei, delen van het Rivierengebied en verstedelijkte landschappen. Het feit dat de Provincie spreekt over "alledaagse" landschappen moet de Vereniging tot Behoud van het Lingeland aan het denken zetten. Is het Lingeland alledaags? Ik vind van niet! Het is bijzonder en karakteristiek zelfs met de bootjes, vissteigers, hier-en-daar een "landje" met niet streekgebonden beplanting en een nieuwbouwhuis aan de dijk.

GS hebben de Gelderse Nota Landschap voorlopig vastgesteld en leggen deze voor aan de Provinciale Commissie Fysieke Leefomgeving (PCFL) en de Provinciale Commissie Landbouw en Natuur. De reacties zullen GS verwerken in een definitieve nota. Voor die tijd is het misschien raadzaam dat de Vereniging tot Behoud van het Lingeland ook reageert richting Arnhem. De Linge en haar omgeving verdienen dat, we moeten er immers zuinig op zijn. Het gebied is namelijk allesbehalve alledaags, zo is mijn mening.

Tijdens de twaalf jaar als wethouder, met al die jaren onder meer recreatie en toerisme en met acht jaar ruimtelijk beleid en volkshuisvesting in mijn portefeuille, heb ik regelmatig intensief overleg gevoerd met de Vereniging van dit gebied. Over tal van zaken, de gemeente Lingewaal en de Vereniging betreffende, hebben we gesproken: (nieuwe) bebouwing aan de Lingedijk, verplaatsen industrieterrein De Koornwaard in Heukelum, de mogelijke herinrichting van Lingelandjes (weg met de coniferen.....) en onder meer de uitbreiding van de golfbaan in Spijk en het daarvoor verplaatsen van agrarische opstallen. Zeer nauw was de Vereniging betrokken bij het overleg (in een adviesgroep) over industrieterrein De Oven in Asperen. Om de verkeersoverlast in de oude kern te verminderen is bevestigd om De Oven te saneren en op de locatie woningen te bouwen. Te veel, onder meer ruimtelijke en financiële obstakels, hebben het proces niet tot een succes gemaakt. Aan de Vereniging tot Behoud van het Lingeland heeft dat evenwel niet gelegen. Die heeft constructief meegepraat en meegedacht zoals ik dat al die jaren als wethouder van de afgevaardigden gewend ben geweest. Ik hoop dat mijn opvolger dezelfde ervaring opdoet.

Toekomstbeeld van de Linge

A.R. van Doorn

Wethouder Gemeente Geldermalsen

Graag wil ik ingaan op het verzoek van uw voorzitter dhr. J. Kruit om een bijdrage te leveren aan uw jaarblad "de Lingeschouw". Gevraagd is daarbij in te gaan op de vraag hoe door mij het toekomstbeeld van de Linge wordt gezien alsmede hoe de samenwerking met de VBL door mij is ervaren.

Ten aanzien van het toekomstbeeld voor de Linge het volgende:

Het riviertje de Linge is de belangrijkste structuurdrager van de gemeente Geldermalsen.

De ontstaansgeschiedenis van de stroomruggen is door de rivierkleiafzetting tot stand gebracht. Vanuit het verleden zijn daardoor op de hogere stroomruggen de eerste nederzettingen gesticht. Hieruit zijn later de verschillende Lingedorpen ontstaan.

Ook de economische functies hebben zich in hoofdzaak op de stroomruggen ontwikkeld. Door de veelal gemengde agrarische bedrijfsvoering met een kleinschalig karakter is het gevarieerde landschapsbeeld ontstaan dat juist de bijzondere kwaliteit van het Lingegebied uitmaakt. Deze kwaliteiten zijn het waard om naar de toekomst beschermd te worden. Tevens dienen ook de economische ontwikkelingen in deze gebieden een plaats te vinden. Om hierin een goede afweging te maken zijn de zogenaamde kwaliteitscontouren rond de bestaande dorpen vastgesteld.

Hierdoor dient het toekomstbeeld voor het stroomgebied van de Linge vanuit twee achtergronden te worden gezien. Wat kan binnen de contouren en wat kan buiten de contouren plaatsvinden.

In de zoekgebieden gelegen binnen deze kwaliteitscontouren kan in principe verstedelijking plaatsvinden. In het stroomgebied van de Linge dient hierbij wel rekening gehouden te worden met de waterbergingsfunctie. Wanneer deze wordt aangetast moet compensatie plaatsvinden. Daarmee is niet gezegd dat in deze zoekgebieden alles moet worden volgebouwd. Een goede kwaliteitsafweging is hierin op zijn plaats. Buiten de kwaliteitscontouren moet de openheid van het landschap naar de toekomst als kwaliteit behouden blijven. In het buitendijkse gebied van het Lingedal moet buiten de kwaliteitscontour sprake zijn van een stand still beleid voor nieuwe bebouwing.

De inrichting van natuurvriendelijke oevers en de ontwikkeling van de ecologische hoofdstructuur door middel van gebiedseigen natuurontwikkeling moet hier plaatsvinden. De Linge heeft geen waterafvoerende maar een waterbergende functie in het watersysteem. Voor de waterberging moet naar de toekomst worden gekeken waarbij de wateropgave duurzaam wordt opgelost. Tevens is er ruimte voor de agrarische sector. Vooral grasland kan zeer goed samengaan met de andere genoemde ontwikkelingen. Daar waar fruitteelt aanwezig is moet deze gecontinueerd kunnen worden. Schaalvergroting van deze bedrijfstak dient echter buiten het bed van de Linge plaats te vinden.

Het terug brengen van hoogstamfruit langs de Lingedijken doet een stukje historie herleven. Hier ligt een uitdaging voor de gemeenten die opgepakt kan worden.

Het dichtslibben van de Linge is een actueel probleem. Al te lang leunen de verschillende overheden achterover en wijzen naar elkaar als het er over gaat hoe dit aan te pakken. Ondertussen vervuult de bodem verder ten koste van de flora en fauna en tot overlast van de scheepvaart. Troebel en vies water is het resultaat. Een krachtige bestuurlijke kartrekker is nodig om hier beweging in te krijgen.

De Linge is een aantrekkelijk gebied voor de recreatie. Wel moeten hier meer voorzieningen worden getroffen. Meer in en uitstapplaatsen voor de plezier- en kanovaart. Betere bereikbaarheid van de dorpen en Mariënwaardt vanaf het water. Meer mogelijkheden voor de hengelsport langs de Linge. Niet meer recreatie maar de bestaande recreatie op een hoger niveau brengen is het motto naar de toekomst. De bestaande recreatiepercelen kunnen blijven bestaan. Wel dienen deze op een goede wijze in het landschap ingebed te zijn. Natuur en recreatie kunnen dan samengaan. De bewustwording van eigenaren van recreatiepercelen kan worden versterkt door voorbeeldprojecten. Vanuit het Lingeplatform zijn hiervoor de eerste projecten in gang gezet. Samenvattend is het Lingelandschap uniek te noemen.

De gemeenten Lingewaal, Neerijnen en Geldermalsen ontwikkelen samen een Landschapsontwikkelingsplan. Hierin kunnen de kwaliteiten van het Lingelandschap worden vastgelegd en tevens ontwikkelingen worden geboden om deze kwaliteiten naar de toekomst te versterken.

vervolg 'Toekomstbeeld van de Linge'

De VBL heb ik in mijn bestuursperiode zien groeien tot de organisatie die zij nu is. Met name in de beginfase kreeg de vereniging een imago van protestgroep tegen allerlei ontwikkelingen. Dit werd ook mee gevoeld door het feit dat de naam van de vereniging te vaak aan het individuele belang werd gekoppeld.

Met het groeiende aantal leden is de VBL thans veel breder maatschappelijk verankerd. Ook richt de VBL zich thans meer op de beleidsvorming die betrekking heeft op het Lingeland. Het participeren van de VBL in het Lingeplatform is hiervan een goed voorbeeld waarbij constructief overleg gevoerd wordt. Ook de participatie in de klankbordgroep voor de welstandnota is een goed voorbeeld waarbij de inbreng van de VBL bijgedragen heeft tot kwaliteitsverbetering. In het project landschap en kern verfraaiing waarbij voor de verschillende kernen in Geldermalsen landschappelijke toekomstbeelden ontwikkeld zijn is de rol van de VBL helaas minimaal geweest. Een gemiste kans volgens mij.

Met de ontwikkeling van het Landschapontwikkelingsplan ligt er opnieuw een uitdaging voor de VBL om op een positieve manier invloed uit te oefenen op toekomstig beleid. Ik hoop op een actieve en goede inbreng vanuit de VBL in de in te stellen klankbordgroep die het proces gaat begeleiden.

Geconstateerd kan worden dat over veel zaken hetzelfde wordt gedacht, vooral over ontwikkelingen binnen de kwaliteitscontouren is nogal eens verschil van mening aanwezig.

Ondanks deze verschillen zie ik in de VBL een volwaardige gesprekspartner waarmee ik ook in de toekomst graag in gesprek blijf.

Website

www.lingelandschap.nl

Steven Vollenga

Er is een nieuwe website in de maak. De huidige is qua opzet en indeling voldoet niet meer. De site is ook niet direct en snel door het bestuur bij te werken en dat merk je, want de site is niet up to date.

Ook wordt er steeds meer door anderen dan de eigen leden gekeken wat de VBL is, welke activiteiten er nu zijn en wat er bereikt is. Onze huidige site is daar minder geschikt voor en dat helpt de VBL niet in haar doelstellingen. Het bestuur heeft een duidelijk beeld van een effectieve website met een nieuwe opzet en meent dat de informatie geschikt moet zijn voor een bredere doelgroep. Interactief, maar vooral actief is het doel. Op het moment dat deze tekst wordt geschreven wordt er hard gewerkt aan de nieuwe site.

Daarnaast hebben we Annelotte Verhaagen van AV Research & Redactie uit Deil bereid gevonden om de eindredactie te voeren. De site wordt gemaakt door Feline Jansse van Web-Warriors uit Deil in samenwerking met Ton Jansse. Feline en Ton zijn niet alleen al jarenlang trouwe leden, maar zij verzorgen ook nu reeds alle web activiteiten.

Bij het fietsveer Mariënwaerd-Enspijk

Wandelfocht door Heerlijkheid Mariënwaerdt

Marcel van de Craats

Zaterdag 10 juni 2006 organiseert de VBL een informatieve wandeling door het landgoed Heerlijkheid Mariënwaerdt in Beesd. Er zijn drie bewegwijzerde routes met een tijdsduur van circa één, twee of drie uur. De tochten komen alle drie langs 't Klooster oftewel het hart van het landgoed en voeren u verder door de natuur- en cultuurgronden van de Heerlijkheid.

Tussen 14.00 en 14.30 uur kunt u vanaf Pannenkoekenhuis de Stapel(b)akker, aan de Oude Waag 21, beginnen aan de wandeling. Een VBL-bestuurslid verstrekt u tegen inlevering van onderstaande bon de routebeschrijving en een consumptiebon voor een kopje koffie of thee of een frisdrank. Neemt u introducés mee, dan krijgt U twee consumptiebonnen. De bonnen zijn uitsluitend geldig op 10 juni 2006.

Na afloop kunt u (op eigen kosten) gebruik maken van één van de heerlijke arrangementen die de Stapel(b)akker u biedt.

Graag opgeven voor woensdag 7 juni bij Marcel van de Craats:
per telefoon: 0649908278 *of*
e-mail: marcel.vandecraats@hetnet.nl.

We vragen u om mee te helpen met de ledenwerving voor de vereniging.

Hopelijk lukt het u de onderstaande bon te voorzien van de gegevens van een nieuw lid. Alvast bedankt voor de medewerking.

BON VOOR ROUTEBESCHRIJVING / CONSUMPTIEBON(NEN)

Wandelfocht Mariënwaerdt op 10 juni 2006

tegen inlevering van deze bon ontvang u de routebeschrijving en 1 of 2 consumptiebonnen

Naam VBL-lid: _____

Woonplaats: _____

Aantal wandelaars: _____

U kunt hieronder een vriend, kennis of familielid opgeven als nieuw lid van onze vereniging.

Gegevens nieuw lid van de Vereniging tot behoud van het Lingelandchap:

Naam: _____

Adres: _____

Postcode en plaats: _____

Telefoon: _____

E-mail: _____

De Linge vertakt zich !

Koos Kruit

Als U deze kop leest zult u zich afvragen hoe het mogelijk is dat een bestaande rivier zich zomaar vertakt. De puzzelaars onder U zullen zich nu afvragen wat de diepere betekenis van deze zin is.

Tevens lees ik – 'De Linge leeft'. Dit klopt – onze Linge meandert, stroomt, loopt door een prachtig gebied dat wij met elkaar trachten te behouden. Geen fotootje uit het verleden maar een stuk natuur, landschap en cultuurhistorie die in onze jachtige tijd zeer zeldzaam begint te worden vlak bij de oprukkende Randstad.

De rivier heeft zich vertakt

Linge

Dochter van Kirke Mulders & Just Kalverkamp
Zusje van Wes Kalverkamp

Kom kijken, bel eerst even 0345 514278

Abraham Kuiperstraat 5
4102 EX Culemborg

*Kijk hoe de Linge leeft!
(Just Kalverkamp is mijn
ovale zoon) Harteliefte
greet, Marianne & Wilthold Pevalde*

Wij waren als VBL zeer aangenaam verrast toen wij vernamen dat de ouders van een op 11 december geboren dochter de naam **LINGE** gekozen hadden. De lengte bij de geboorte was nog beperkt, 53 cm, maar zal ongetwijfeld in de loop van jaren uitgroeien tot een Hollandse maat.

Toen wij het geboortekaartje ontvingen was onze directe reactie – dit is echt iets voor onze Lingeschouw. Een stuk dynamiek van het leven dat de prachtige naam Linge waardig is.

Wij wensen Linge en ook de Linge een voorspoedige, gezonde en prachtige toekomst toe.

Goede statuten steeds belangrijker

Pim Sauer

De Vereniging tot Behoud van het Lingelandschap zet zich in voor een verantwoord gebruik en beheer van de Linge en van het omliggende gebied. Ons doel daarbij is om de kenmerkende waarden van dit unieke landschap in stand te houden, niet alleen voor onszelf, maar ook voor komende generaties. Geen gemakkelijke opgave want het rivierengebied is altijd in ontwikkeling. Op zich is dat een goede zaak want we moeten hier met z'n allen ook wonen, werken en een flink deel van onze vrije tijd doorbrengen.

Bijna wekelijks krijgt het bestuur te maken met nieuwe initiatieven rond de Linge. Gelukkig zitten daar veel plannen tussen waarmee we geen moeite hebben omdat ze goed passen in het gebied. Er zijn echter ook initiatieven die in strijd zijn met de doelstelling van onze vereniging. Wij willen in dat soort gevallen zo vroeg mogelijk proberen om in goed overleg met de plaatselijke besturen de zaak de goede kant op te sturen. Beïnvloeden noemen we dat en dat doen we met de democratische middelen die ons als vereniging ter beschikking staan.

Het is natuurlijk het mooiste wanneer je er met de lokale bestuurders op voorhand uit kunt komen. Gelukkig gebeurt dat steeds vaker want de VBL wordt meer en meer als een serieuze gesprekspartner gezien. Dat lukt echter zeker niet altijd en wanneer het om een belangrijk onderwerp gaat zullen we soms naar de rechter moeten stappen. De Nederlandse en Europese wetten geven daar gelukkig de nodige mogelijkheden voor. Het is helaas een feit dat belangenverenigingen steeds vaker een beroep moeten doen op de rechter in hun geschillen met overheden.

De VBL zal daar zeker ook mee te maken krijgen en de vereniging wil zich daarop goed voorbereiden. De statuten van de vereniging spelen bij een rechtsgang een belangrijke rol, want die geven aan wat het belang van de vereniging is. Het doel van de vereniging en het werkgebied moeten er daarom duidelijk in staan. Dat kan bij de statuten van onze vereniging beter en daarom zal het bestuur in de algemene leden vergadering van mei 2005 een voorstel inbrengen tot statutenwijziging. In de uitnodiging voor de algemene ledenvergadering van mei zullen we de voorgestelde statutenwijziging nogmaals aankondigen.

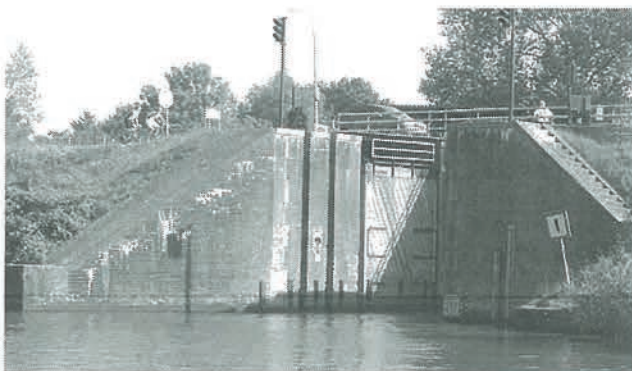
Twaalf eeuwen bewoning langs de Linge

W.A.G. Van Burgeler

De Linge-instroom is bij het Pannerdens Kanaal, onder het toezien van kasteel Doornenburg. Romantisch is het begin van haar onzekere koers door het land tussen Waal en Beneden Rijn. Brede rivieren, die het water in dezelfde richting afvoeren. "Is de Linge dan eigenlijk niet overbodig?" vraagt de met waterbeheersingszaken slecht op de hoogte zijnde wandelaar zich af. Wat zou dan de liefhebber van natuur en cultuur, historie en recreatieplezier veel moeten missen! De mensen van de polderdistricten (nu Waterschap Rivierenland) kunnen u vertellen dat de Linge de belangrijkste afvoerbedding vormt voor het kwel- en regenwater van zeventigduizend hectare Betuwegrond.

Verder westwaarts is de Linge flink uit de kluiten gewassen, met ernaast de meest mooie fruitbomen, met in mei de mooie bloesem en later rijk gekleurd door fruit. In Doornenburg begint de ruim 100 km lange Linge met vele waterplanten, natuurterreinen, historische steden en dorpjes, mooie kerken, vissteiger-tjes, waterwildernissen, rivierlandschapschoon met zeldzame vogels, oude stadsmuren. Ze verbindt de rust rond Doornenburg met het vertier in een rivierstad als Gorinchem. Daar neemt de Waal de Linge in – zo menen velen, maar: veel Lingewater stroomt via het kanaal van Steenderen naar het Lingegemaal 'Mr. Dr. G. Kolff'. Dan heeft het al 14 stuwen in de Linge gepasseerd en drie inlaten. Naast inlaat Doornenburg zijn er nog inlaten bij Randwijk en Tiel.

De Linge is bevaarbaar vanaf Geldermalsen.

Lingesluis bij Asperen

Varend stroomafwaarts passeert men in Asperen de Zuider Lingesluis (oud 1809) en de Noordelijke Lingesluis (1861-1862). Als u mijn boek "Asperen – oud stadje langs de Linge" leest, vindt u veel foto's, tekeningen en informatie over deze sluizen, als wel over de waterlinie. Zo ook in mijn eerder geschreven boek: "Langs de Linge".

Bij Asperen vaart u dwars door de waterlinie:

- 1816: de oude waterlinie
- 1840-60: bouw bomvrije torens, ook in Asperen en Vuren
- 1870: mobilisatie: nieuwe Hollandse Waterlinie bezet
- 1877-80: bouw 13 nieuwe forten, ook in Leerdam – Nieuwe Steeg, te zien als u vaart bij de Munneke Wiel
- 1885: nieuwe Hollandse Waterlinie in topconditie

Fort Nieuwe Steeg, bouwjaar 1881/86, 319 man totaal, onder commando van C.J. Snijder, kapitein E.A. Ing. Men haalde drinkwater uit de gracht. Er is veel veranderd met ons watermilieu. In de vijftiger jaren is DDT gif afgeschaft, toen leefden er in Nederland nog ca. 12 paren buizerds. Nu is de positie weer vele duizenden. Ze zijn in ons mooie Lingegebied dagelijks weer te zien.

Ook Napoleons leger was in ons woongebied. Denk maar aan de vele Franse benamingen als Acquoy, Gellicum enz. Hij haalde hier zijn paarden. Wist u dat naast de scheve toren in Acquoy een mevrouw Pisa is begraven?

Langs deze dorpjes trekkend vraagt u zich lichtelijk verbaasd af waarom u niet eerder het bestaan kende van zoveel moois, zoveel boeiends in het hart van ons land. Wist u dat pas 15 oktober 1955 het veer van Asperen naar Leerdam is opgeheven? Nu is het niet meer voor te stellen dat daar geen brug was. Zo is er veel geschiedenis bekend over ons Lingegebied.

Daar stond eens de machtige burch van het adellijke geslacht van de Arkels, een gebied dat door het gewelddadige optreden steeds uitbreidde van Leerbroek tot Gorinchem – Oosterwijk – Kedichem – later ook nog Leerdam – Heukelum en Asperen. Begin vijftiende eeuw bewoonde Vrouwe Elburg van Arkel zelfs slot Waddenstein. Anderhalve eeuw waren de Van Arkels heer en meester in dit Lingegebied, de familie werd verdrongen. Leden van de familie sneuvelden. In 1412 leek de strijd gestreden, de burch in Arkel werd afgebroken. Hier kon men niet spreken van die goede oude tijd.

Het leven langs de Linge in 2006 is dan ook ongekend beter en rustgevend. Hopelijk draagt onze VBL een steentje bij aan het behoud van onze Linge met er naast bloeiende boomgaarden en oude stadjes.

De uitbreiding van de golfbaan in Spijk

Ruud Eikelenboom

Het heeft lang geduurd. Op 16 december 2004 hield de gemeente Lingewaal een voorlichtings- en inspraakavond in het lokale dorps huis. Er werden plannen ontvouwd en toegelicht. Er was een flinke discussie en de VBL was samen met het Spijkse (bewoners-) actiegroepje overtuigd, dat er een Milieu Effect Rapportage (MER) moest komen. Eigenlijk was dat al zo bij het verplaatsen van de boerderij van Van Beest, dat als geïntegreerd onderdeel van de totale uitbreiding moest plaatsvinden. De gemeente vond dat helaas niet en de nieuwbouw van de boerderij is inmiddels voltooid. Jammer van het open komgebied, maar aan de andere kant: de enige mogelijkheid om deze komgebieden te behouden is ze te onderhouden en dus moeten er boeren zijn die dit kunnen en willen!

We schrijven nu maart 2006. Enkele weken geleden is het langverwachte Milieu Effect Rapport verschenen. Opgesteld door het gerenommeerde bureau Oranjewoud, in opdracht van de initiatiefnemers van de golfbaan, Lingewaalsche Beheer BV.

En daar zit enige wrevel. Het lijkt niet de meest objectieve weg, maar de gemeente bleef aarzelen en de initiatiefnemers zijn aan de gang gegaan. We hebben het gelezen. En we hebben ons niet aan de indruk kunnen onttrekken, dat het vooral een preek voor eigen parochie is. Teksten als "kortom: het wordt een topbaan" lijken niet objectief. Wij hopen dat het bevoegd gezag, de Lingewaalse gemeenteraad, hier doorheen zal kijken en kritisch zal blijven. Het College van Lingewaal heeft prematuur, via de pers, haar enthousiasme niet onder stoelen of banken gestoken.

Gewijzigde plannen

De reden van het lange uitblijven zit vooral in de gewijzigde plannen, die op zich weer het gevolg zijn van een gewijzigd management. De Lingewaalsche heeft een overeenkomst gesloten met een groep professionele golfinstructeurs en -ontwikkelaars: "Made in Scotland". Dat leverde andere inzichten op, gewijzigde plannen en dus verstreek meer tijd.

Op 8 maart 2005 werd in de commissie Ruimte en op 24 maart in de gemeenteraad een door Oranjewoud opgestelde startnotitie besproken, beoordeeld, en vervolgens vastgesteld. Een startnotitie vormt het begin van een MER-procedure en bevat richtlijnen voor de MER.

Ook de VBL heeft op die vergaderingen kunnen inspreken. Het deed ons goed, dat onze wensen en aanbevelingen voor een groot deel zijn meege-

nomen in de besluitvorming. En dat zien we nu terug in de zojuist verschenen MER.

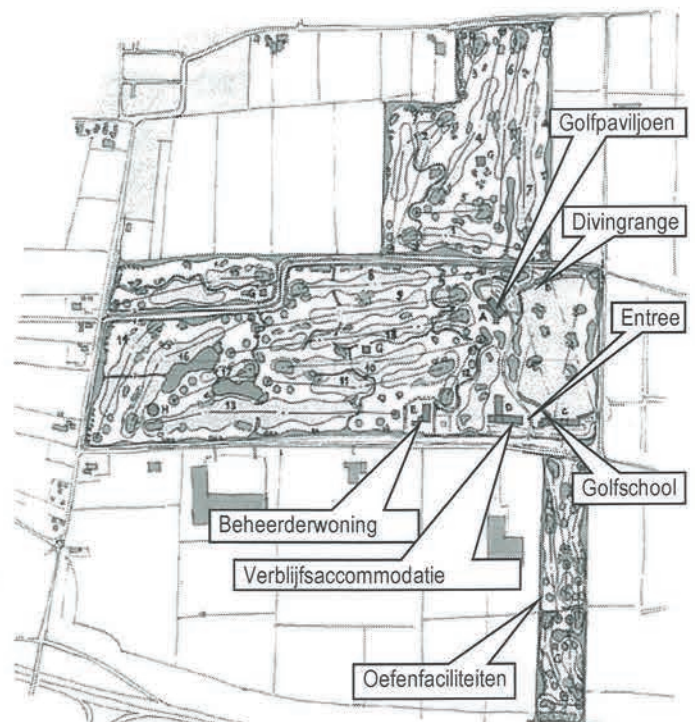
Het rapport is omvangrijk. Naast het hoofddocument van 147 pagina's is er een doos vol bijlagen. Over het milieu, de veiligheid, waterhuishouding, de grond-effecten etc. Geen half werk dus.

Wat kunnen we nu zeggen over de inhoud?

Eerst maar de Nieuwe opzet: het clubhuis wordt verplaatst van de Haarweg naar het midden van het golfterrein. Ook de parkeerfaciliteiten gaan mee naar dit centrum. Daarmee zal het minder zichtbaar worden, als tenminste wat groenvoorzieningen worden getroffen. De VBL sprak destijds de wens uit om geen 27, maar 18 holes aan te leggen. Het zou beter voor de ruimtelijk indeling van het landschap zijn, beter voor de veiligheid en beter voor de waterberging zijn. Onze wens is gedeeltelijk ingewilligd: het wordt een 18 holes baan en een oefenbaan, met 9 kleinere holes.

Het hotel.

Dit onderdeel vormde het meest bekritiseerde onderdeel van de uitbreiding. In het oorspronkelijke ontwerp was sprake van 80-120 kamers in een massaal 'fort-model', dat een relatie met de Nieuwe Hollandse Waterlinie moest vormen. Die geschiedvervalsing is verlaten. De MER spreekt nu van maximaal 40 kamers en een golf gerelateerd gebruik. Men noemt het een 'golf lodge'. Volgens informatie wil men starten

met 25 kamers en later 15 kamers in een aparte vleugel bijbouwen.

Daarnaast nog een golfschool (golf academy). Hoewel de VBL tegen de vestiging van een hotel op die plaats blijft, is deze opzet wat meer bespreekbaar.

Wel een MMA, geen alternatief.

Jammer, heel jammer vinden wij, dat er in de het rapport slechts één MMA, Meest Milieuvriendelijk Alternatief wordt beschreven. En dat is er een zonder verblijfsaccomodatie. Elke wezenlijke verandering in de globale opzet brengt zóveel nadelen voor de exploitatie mee, dat de initiatiefnemers dit niet wensen voor te stellen. Mogelijke andere locaties voor het hotel zijn niet genoemd. Als voorbeeld: het hotel zou, als het er dan al zou moeten komen, ook op de hoek van de Spijkse Kweldijk en de Haarweg kunnen komen, maar dat is volgens de Lingewaalsche te ver van de centrumactiviteiten en past niet in het ontwerp. Het is zoals het in de MER geformuleerd staat "het enige locatie- en inrichtingsalternatief". Daarmee ontbreekt vergelijking van milieueffecten in verschillende uitwerkingen.

We hadden wel eens mee willen kijken welke effecten deze andere locatie van het hotel op verkeer en parkeergelegenheid gehad zou hebben. Een MER is er toch juist om (meerdere) alternatieven af te wegen?

De auteurs benoemen nu zelf de gekozen opzet het meest milieuvriendelijk alternatief. Er is wel een tekstuele motivatie waarom de verblijfsaccomodatie er moet komen, maar een cijfermatige onderbouwing is niet in het MER opgenomen. Het hotel blijft nog steeds, waar het oorspronkelijk was gepland, zij het kleiner van omvang.

Verdere inhoud.

Het omvangrijke rapport vraagt een intensieve bestudering. En dat kost tijd, die er voor het ter perse gaan van de Lingeschouw maar in beperkte mate is. Vast staat, dat veel van de inspraakreacties, ook van die van de VBL in positieve zin zijn meegenomen. Aan opmerkingen over de waterberging, landschappelijke inpassing, verkeersbewegingen etc. is veel aandacht besteed. Op 18 april wordt de MER besproken in een Forum, de nieuwe opzet voor wat vroeger de Commissie Ruimte in de gemeente Lingewaal was. Daar wordt door de initiatiefnemers verder toelichting gegeven.

Op 18 mei zal de nieuw gekozen gemeenteraad haar oordeel uitspreken, waarna de MER gedurende 6 weken ter inzage zal liggen en er nog bezwaarmogelijkheden zijn. Uiteraard zal de VBL op de beide besprekingen aanwezig zijn en zo nodig inspreken.

Wat vinden wij van het Lingelandschap

Anja de Wit, Alexandra Dietzsch, Elisabeth-Koch-van der Spek

Een nieuw te bouwen wijk of een NL.C of andere ontwikkelingen vormen vaak de aanleiding voor de VBL om haar mening hierover te formuleren. Plannenmakers kunnen niet op voorhand rekening houden met de wensen en eisen van de VBL over deze onderwerpen. Plannen kunnen achteraf nog wel worden aangepast aan de mening van de VBL maar dat oogst niet altijd bijval. Beter is het om vooraf (pro-actief) je mening kenbaar te maken zodat plannenmakers weten waar de VBL voor staat en makkelijker geneigd zijn met de mening van de VBL rekening te houden.

Linge bij Enspijk

Maar wat is de mening van de VBL? Dat hangt nauw samen met het toekomstbeeld dat de VBL voor het gebied voor ogen heeft en tot nu toe was dat niet scherp. Naast het ontbreken van een helder geformuleerd streefbeeld, ontbrak ook een visie waarin is aangegeven hoe tot dat streefbeeld te komen. Omdat we als VBL liever pro-actief dan reactief planvorming willen beïnvloeden was de noodzaak aanwezig om een visie op het Lingelandschap op te stellen.

Toch vonden we dat een goede inventarisatie van bestaand beleid en reeds opgestelde gebiedsvisies een belangrijke bouwsteen vormt in onze visievormingsproces. Om de inventarisatie te laten doen, hebben we in september 2005 de hulp ingeschakeld van studenten van Hogeschool Larenstein. Zij hebben met 6 studenten in drie maanden tijd als afstudeeropdracht de stapel bestaande beleidsstukken en gebiedsvisies bestudeerd en samengevat. De belangrijkste conclusie die hieruit volgde was dat het Lingelandschap door de beleidsmakers niet als eenheid wordt gezien.

In de daarop volgende maanden januari en februari 2006 is door het bestuur van de VBL gewerkt aan een 'SWOT-analyse' waarin sterke en zwakke punten

per landschapseenheid zijn benoemd maar ook ideeën over kansen en bedreigingen zijn aangegeven. Hieruit is de conceptvisie afgeleid. Dit concept is vervolgens in april aan een klankbordgroep voorgelegd waarin mensen, veelal van buiten de vereniging maar wel betrokken bij het Lingelandschap, gevraagd is wat zij vonden van deze visie. De opmerkingen zijn door het bestuur van de VBL doorgesproken en ver-

Workshop Lingevisie

werkt in aangepaste versie die wordt gepresenteerd aan de algemene ledenvergadering. Tijdens deze presentatie kunnen de aanwezigen hun reactie geven.

Het is daarom van groot belang dat u allemaal naar de ALV komt en uw mening geeft zodat we straks een breed gedragen visie naar buiten kunnen brengen!

Uw opmerkingen worden verwerkt waarna het bestuur dé visie van de VBL vaststelt. Om de visie concreet te maken, worden er uitvoeringsmaatregelen bedacht die bijdragen aan de realisatie.

Deze visie is vervolgens de basis voor reacties op ontwikkelingen in het Lingegebied. Daarnaast gaat de VBL deze visie actief onder de aandacht brengen van met name gemeenten en partijen die bij de uitvoering van maatregelen die landschap behouden en versterken, zijn betrokken. Op deze manier wil de VBL in de toekomst niet als 'tegenstander' maar meer als 'medestander' in de plannen in het Lingegebied betrokken zijn.

Lingeperspectief, Toekomst van het Lingelandschap

Marianne van Lidth de Jeude
landschapsarchitect, docent T&L Larenstein

Op 7 november presenteerde een groep Landschapsarchitectuur-studenten van de Hogeschool Larenstein hun afstudeerproject 'Lingeperspectief, een toekomstvisie op het Lingelandschap.

Het bestuur van de VBL had drie maanden daarvoor de opdracht geformuleerd: *wat kan de ruimtelijke en landschappelijk ontwikkeling van het Lingegebied in de toekomst zijn, die gedragen kan worden door de VBL?*

Door een workshop te organiseren met het voltallige bestuur kregen de studenten heel snel veel informatie over wat er in het Lingelandschap en binnen de VBL speelde. Met prikkelende stellingen en gefinancierde toekomstbeelden werden de deelnemers uitgedaagd hun mening te geven. De verdere informatie voor de studie werd verkregen uit een stapel beleidsstukken, regionale plannen, allerhande kaarten en een uitgebreide veldstudie. De studenten werden intensief begeleid door drie VBL-bestuursleden: Alexandra Dietzsch, Elisabeth Koch en Anja de Wit. Kaartbeelden en teksten werden wekelijks stevig besproken. De studentengroep kon in haar afstudeerjaar met schoolbegeleiding en met professionele begeleiding vanuit het bestuur zelf, de veelheid aan bestaande plannen op een rijtje zetten en zo het bestuur een gezonde basis geven voor het ontwikkelen van een eigen visie.

De studenten kwamen tot het inzicht dat het Lingegebied aan de ene kant bloeit door de eeuwige schoonheid van het lieflijke riviertje en de dorpen erlangs en door de ontwikkeling van Mariënwaerd tot historisch streekcentrum, maar dat aan de andere kant het landschap heel snel vervalt door de aanleg van grootschalige infrastructuur, grootschalige bedrijvigheid, ondoordachte dorpsuitbreidingen, verdichting van de kommen en een ongewisse toekomst voor de fruitteelt.

Hoe behoud van de essentie en van de waarden van het Lingelandschap samen te laten gaan met gewenste ontwikkelingen?

Waterfront Heukelum kan toch doorgaan

LINGEWAAL • Het plan voor de op- verwezen worden naar andere mo- moeraten werd ook naar in het

Ontwikkeling Stationsgebied gaat door

Waterschap onderzoekt stabiliteit van dijken

Kwaliteit wegdek heeft niets te maken met sterkte van dijk

10 | deVerdieping | podium

Begin toch niet weer over winkels in de wei Superstores

Politiek

Leerdam | Kontakt

Facelift loswal Heukelum nog dit jaar van start

door Janneke Bogaard
HEUKELUM - Lingeschouw investeert een half miljoen in het 'waterfront' van Heukelum. Daarmee moet de loswal veranderen van een plak asfalt in een trengleister waar het goed toeven is. Als het aan burgemeester en wethouders ligt, krijgt daarna ook jachthaven De Wiel een facelift. Maar dat ligt ingewikkelder.

Ingenieursbureau BGC uit Leerdam heeft een ontwerp gemaakt voor de loswal en de jachthaven, die sinds een paar jaar eigendom zijn van de gemeente Lingeschouw. De huidige loods bij de haven moet volgens dat plan plaatsmaken voor twee winkels. De capaciteit van de haven blijft met vijftig ligplaatsen

van een nieuw busstajede van het stads-ordening in drie staats van dit. Het constateerde de liberale voorman. Als bewijs hiervan pult de publieke tribune uit. Tot in de verkiezingske van Geldermalsen", vond SGP-voorman van Masten

Geldermalsen nipt akkoord met plannen Stationsomgeving

Politiek

Leerdam | Kontakt

woensdag 15 februari 2006 | 1

Gedeputeerde Staten willen geen NL.C

Regiogemeenten zijn er nog niet gerust op

en Centro in Oberhausen (Dld.). Volgens de projectontwikkelaar is het gebied rond Geldermalsen ideaal voor de vestiging van zo'n leisure-centrum, omdat daar diverse snelwegen en een spoorverbinding

brieven hadden geschreven de provincie hebben we met omliggende gemeenten de lo bij elkaar gestoken. Utrecht, chem, Culemborg, Zaltbommel Hertogenbosch betalen mee a

GELDERMALSEN

Algemene informatie

Dagelijks bestuur:

Voorzitter:	J.L. Kruit (Koos), Heukelum	☎ 0345 633 038 @ jac.kruit@planet.nl
Secretaris	J.F. Boegborn (Erik), Tricht	☎ 0345 581 006 @ erik.boegborn@wanadoo.nl
Penningmeester/ ledenadministrateur	S.J.Vollenga (Steven), Beesd	☎ 0345 681 334 @ vollenga@kpn-officedsl.nl
DB-lid	P. Sauer (Pim), Acquoy	☎ 0345-548505 @ pim.sauer@planet.nl

Leden algemeen bestuur/regionale vertegenwoordigers

Mevr. C.H.W. Buurman (Wieneke), Tricht	publiciteit	☎ 0345 633 552
M. van de Craats (Marcel), Deil	regio Oost, publiciteit	☎ 0345 651 954
Mevr. A. Dietzsch (Alexandra), Spijk	beeldkwaliteit	☎ 0183 563 650
R. Eikelenboom (Ruud), Spijk	regio Spijk/Arkel, Lingeschouw	☎ 0183 567 108
D. van Herwaarden (Duco), Heukelum	regio West	☎ 0183-563689
Mevr. E.W. Koch-Van der Spek (Elisabeth), Geldermalsen	planologie	☎ 0345 532 367
B. Hartzema (Bram), Buren	regio Oost	☎ 0344 572 486
Mevr. A.M.W. de Wit (Anja), Buurmalsen	fysische geografie, planologie	☎ 0345 521 304

Adres

Vereniging tot behoud van het Lingelandschap, Postbus 224, 4140 AE LEERDAM.
E-mail-adres: info@lingelandschap.nl

Website

www.lingelandschap.nl

Lidmaatschap

De contributie bedraagt per kalenderjaar € 12,--.
De minimumbijdrage voor donateurs bedraagt € 6,-- per kalenderjaar.
Leden en donateurs ontvangen het verenigingsorgaan 'Lingeschouw'.

Levenslang lid

*U kunt uw steun aan onze vereniging ook met een levenslang lidmaatschap gestalte geven.
Een aantal leden ging u al voor. U wordt levenslang lid door eenmalige betaling van € 150.
Voor u en ons een financieel en administratief zeer aantrekkelijk alternatief.*

Leden ontvangen elk voorjaar een verzoek om de contributie te betalen met een acceptgirokaart.
Ook is automatische incasso mogelijk.
Voor vragen over uw contributie kunt u contact opnemen met de penningmeester (zie hierboven).

Bank/giro

Bankrekeningnummer: **31.31.33.212**
Gironummer: **2877315**

beide ten name van de Vereniging tot Behoud van het Lingelandschap te Leerdam.

